

105542

Information

28.4.49 27 1/2

ØST MØDER VEST I GENEVE:

50 NATIONER VIL SØGE AT LINDRE EN KRIGS RÆDSLER

Det store arbejde paa at skabe nye, tidssvarende regler for saarede, fanger, civile, frihedskæmpere i krig

FRIHEDSKÆMPERE vil muligvis faa juridisk ligestilling med regulære soldater i krige, der kommer. I hvert fald er det paa programmet under den Røde Kors-kongres, som aabnede i Geneve i torsdags, og hvor repræsentanter for 50 lande og 52 Røde Kors-organisationer drøfter en revision af konventionerne for behandling af saarede, fanger og civilbefolkning i krigstilfælde. Forarbejdet gjordes i Stockholm ifjor.

krigskonvention om civilbefolkningens stilling. Man vil prøve i fremtidige krige at lette de civiles frygtelige skæbne, saa det ikke bliver gentagelser af, hvad civilbefolkningen i flere lande, først og fremmest i Polen, Rusland og Tyskland, blev udsat for under sidste krig.

Neutrale zoner

De foreslaaede nye regler gaar bl. a. ud paa, at gidselsystemet er forbudt, og ingen maa henrettes uden forsvarlig dom, og at ingen vilkaarlig internering eller folkeflytning maa finde sted. Man vil desuden søge at skabe neutrale zoner i alle krigsførende lande, zoner, hvor intet militært maal maa findes, og hvor gamle, syge og børn kan evakueres hen.

Hvorvidt det lykkes at gennemføre disse store planer er et aabent problem. Røde kors er jo en privat institution, og den kæmper i krigstilfælde mod den militære hang til at være skaanselsløs. Man kan imidlertid konstaterer, at Røde Kors siden det berygtede slag ved Solferino i 1859 har faaet gennemført mange og vigtige forbedringer i behandlingen af saarede, syge og fanger. Paa trods af alle bagslag vil dette arbejde fortsætte, omend kun indenfor de rammer, nationernes kompromisser tillader.

F.B.

Ikke blot kan ske pr. Røde Kors-skib, men ogsaa pr. Røde Kors-fly.

Dette var de foreslaaede ændringer til genevekonventionen.

Haagkonventionen om søkrig foreslaas ændret og udbygget paa visse punkter, der stort set svarer til ovenstaaende, men med henblik paa de særlige forhold paa søen.

Ingen kollektiv straf

Krigsfangekonventionen udbygges — hvis forslaget vedtages — med forbud mod kollektiv straf, tryggere bestemmelser om internationen for krigsfanger, og flere bestemmelser om, at krigsfanger ikke maa arbejde i krig.

Frihedskæmpere, partisaner og sabotører faar for første gang i historien deres særlige kapitel. De stilles i krig under de særlige regler, som altsaa ikke underkastes vilkaarlig behandling, skydes, hænges og pines.

Der er imidlertid et stort men ved denne frihedskæmpernes krigskonvention. Den fordrer nemlig, 1) at deres organisation er anmeldt til okkupationsmagten, og at det er tilkendegivet, at de er under ansvarlig leder, 2) at de bærer en anerkendt uniform eller et anerkendt mærke, og 3) at de bærer deres vaaben aabenlyst og selv overholder krigslovene.

Endelig kommer hertil den nye

Der er tre konventioner til revision: 1) genevekonventionen af 1929 om hjælp til syge og saarede i felten, 2) Haag-konventionen af lignende indhold, men vedrørende søkrig, og 3) den internationale konvention om krigsfangers behandling. En fjerde konvention, som ikke har noget sidestykke i nuværende internationale overenskomster, vil ogsaa blive foreslaaet, nemlig en konvention om beskyttelse af civilbefolkningen i krig. Den forelaa allerede i udkast, da den anden verdenskrig brød ud, og udkastet er nu blevet revideret.

Hvad nytte til?

Man spørger, hvilken nytte den slags konventioner er til, naar Hitler alligevel underkastede sine krigsfanger tortur og brugte dem til medicinske eksperimenter, naar han anvendte hele nazismens arsenal af raffinerede og brutale fremgangsmaader mod de undertvungne folk og især mod frihedskæmperne i de besatte lande.

Dertil svarer man i Røde Kors-kredse, at nogen gavn gjorde de internationale konventioner dog, eftersom flere lande nøje fulgte deres forskrifter, saaledes at hundredtusinder og atter hundredtusinder af krigsfanger faktisk nød beskyttelse — omend det samtidig paradoksalt nok gik haardest ud over krigsfanger fra lande, der selv fulgte konventionerne nøje.

vedrørende krig, og af den internationale konvention om krigsfangers behandling. En fjerde konvention, som ikke har noget sidestykke i nuværende internationale overenskomster, vil ogsaa blive foreslaaet, nemlig en konvention om beskyttelse af civilbefolkningen i krig. Den forelaa allerede i udkast, da den anden verdenskrig brød ud, og udkastet er nu blevet revideret.

Hvad nytte til?

Man spørger, hvilken nytte den slags konventioner er til, naar Hitler alligevel underkastede sine krigsfanger tortur og brugte dem til medicinske eksperimenter, naar har anvendt hele nazismens arsenal af raffinerede og brutale fremgangsmaader mod de undervundne folk og især mod frihedskæmperne i de besatte lande.

Dertil svarer man i Røde Kors-kredse, at nogen gavn gjorde de internationale konventioner dog, eftersom flere lande nøje fulgte deres forskrifter, saaledes at hundredtusinder og atter hundredtusinder af krigsfanger faktisk nød beskyttelse — omend det samtidig paradoksalt nok gik haardest ud over krigsfanger fra lande, der selv fulgte konventionerne nøje.

Iøvrigt vil man ogsaa paa genevekonferencen søge at faa skabt større mulighed for at kontrollere konventionernes overholdelse, ved at give observatører større ret til personlig undersøgelse. Og man vil ogsaa prøve at gennemføre strafferegler. Man haaber som kronen paa genevekonferencens værk at faa Sovjetunionen til at gaa med som underskriver. Under den anden verdenskrig var Sovjetunionen udenfor konventionerne.

De saarede paa slagmarken

Blandt de principer, som man haaber vil kunne blive vedtaget, er et gammelt et, som er blevet skudt i baggrunden, men som stod blandt de vigtigste i Henri Dunants første Røde Kors-konvention af 1864, nemlig at den lokale befolkning ved en slagmark er berettiget til som de første at yde hjælp, at den aldrig maa straffes for at yde hjælp til en saaret — og i den moderne form tilføjes: end ikke til en saaret fjendtlig faldskærmsjæger. Læger, sygepassere og præster maa ikke betragtes som almindelige krigsfanger, men skal sendes tilbage til den nation, hvor de hører hjemme. Hvis de tilbageholdes for at pleje deres egne saarede, skal de nyde samme rettigheder som tilfangetagerens egne læger. Beslaglagte medicinske lagre skal i hovedsagen komme det land til gode, som de tilhørte før erob-

staaende, men med henblik paa de særlige forhold paa søen.

Ingen kollektiv straf

Krigsfangekonventionen udbygges — hvis forslaget vedtages — med forbud mod kollektiv straf, tryggere bestemmelser om informationsforholdene for krigsfanger, og flere bestemmelser om, at krigsfanger ikke maa arbejde i krigstjeneste.

Frihedskæmpere, partisaner og sabotører faar for første gang i historien deres særlige kapitel. De sidestilles med regulære tropper, kan altsaa ikke underkastes vilkaarlig behandling, skydes, hænges og pines.

Der er imidlertid et stort men ved denne frihedskæmpernes krigskonvention. Den fordrer nemlig, 1) at deres organisation er anmeldt til okkupationsmagten, og at det er tilkendegivet, at de er under ansvarlig leder, 2) at de bærer en anerkendt uniform eller et anerkendt mærke, og 3) at de bærer deres vaaben aabenlyst og selv overholder krigslovene.

Endelig kommer hertil den nye

vil desuden søge at skabe neutrale zoner i alle krigsførende lande, zoner, hvor intet militært maal maa findes, og hvor gamle, syge og børn kan evakueres hen.

Hvorvidt det lykkes at gennemføre disse store planer er et aabent problem. Røde kors er jo en privat institution, og den kæmper i krigstilfælde mod den militære hang til at være skaanselsløs. Man kan imidlertid konstatere, at Røde Kors siden det berygtede slag ved Solferino i 1859 har faaet gennemført mange og vigtige forbedringer i behandlingen af saarede, syge og fanger. Paa trods af alle bagslag vil dette arbejde fortsætte, omend kun indenfor de rammer, nationernes kompromisser tillader.

F.B.